

2018 Vol:5 / Issue:30	pp.4192-4199	Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 10.10.2018 The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 23.12.2018 The Published Date (Yayınlanma Tarihi) 24.12.2018
--	---------------------	---

GENEL ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ*

DEVELOPING THE SCALE OF THE GENERAL TIME MANAGEMENT SKILLS

Dr. Öğr. Üyesi Demirali Yaşar ERGİN

Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Edirne / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0002-1670-4083

Ayşegül Zeynep ERGİN

Trakya Üniversitesi, Okulöncesi Öğretmenliği Yüksek Lisans Öğrencisi, Edirne / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0003-3163-0286

Nihan DEMİRKOL

Trakya Üniversitesi, Engelli Çalışmaları Doktora Özel Öğrencisi, Edirne / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0002-8342-0347

ÖZET

Newton'a göre "zaman tek yönde durmaksızın akar". Einstein'a göre ise, "zaman olayları oluşuna göre sıralayan ve olaylara anlam veren bir boyuttur". Zaman paha biçilmez bir kaynaktır. Zamanın tek bir davranışı vardır; durmadan akar, biriktirilemez, harcanır, tekrarlanamaz. Bu özelliklerinden dolayı insanın en kıt en kıymetli varlığıdır. İnsan sınırlı bir ömüre sahip olduğu için zamanı etkin kullanılmalıdır. Zamanı etkin kullanmak becerisi psikoloji, eğitim, yönetim vb tüm davranış bilimlerinde "zaman yönetimi" kavramıyla ifade edilmektedir. Zaman yönetimi, zamanı kullanmada yapılması gerekenlere yönelik olarak belirleyeceğimiz önem ve önceliklerin doğru sıralanmasını sağlamaktır.

Çalışma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Edirne-Tekirdağ-Kırklareli merkez ve ilçelerinde bulunan eğitim-öğretim kurumlarında çalışmakta olan öğretmenler ile okumakta olan her kademedeki random seçilmiş öğrenciler olmak üzere toplam 660 örneklem büyüklüğü ile yürütülmüştür. Ölçek geliştirme istatistikleri sonrasında ölçeğin geçerli, güvenilir ve kullanılabilir olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: zaman yönetimi, ölçek geliştirme, geçerlik, güvenilirlik

ABSTRACT

According to Newton time flows one way continuously. As to Einstein, time is a dimension that orders and gives meaning to events. Time is a priceless source. It has one behavior, it flows continuously, it cannot be saved, it is spent, and it cannot be repeated. For these reasons, it is the most valuable entity of humanity. Human should use time effectively because he has a limited lifespan. The skill of using time effectively is expressed with the concept of "time management" in all behavioral sciences such as psychology, education, management etc. Time management is ordering correctly importance and privileges. The study has been carried out with a sample of 660 consisting of teachers and randomly chosen students in Edirne Tekirdağ Kırklareli and their districts in 2017-2018 educational year. The scale has been determined as valid, reliable, and usable after scale development statistics..

Keywords: time management, scale development, validity, reliability

* Bu makale "VII. IBANESS International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series – Tekirdağ-Türkiye- Mart 24-25, 2018" kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

1.1. Problem

Zaman kavramı, tanımı zor olmakla birlikte soyut ve öznel sayılmaktadır. Zaman tanımları bundan dolayı farklı şekillerde ortaya çıkmıştır. Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre zaman: “Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit” olarak tanımlanmıştır (Başaran, 1991:14). Başka bir tanımla ise zaman: “insanın duyu organları ile tanımlayamadığı, fiziki, felsefi, psikolojik ve sosyolojik boyutları olan bir olgudur.” (Karlı, 2006).

Zaman yönetimi ise aslında bir öz yönetimdir. Bireyin kendini yönlendirerek yaşadığı olayların kontrolünü sağlamasıdır (Güçlü, 2001). Başlangıcı ve bitişi belirlenmiş ya da tanımlanmış bir zaman dilimi içerisinde, yapılması gereken iş ve eylemleri tanımlanmış amaçların realizasyonuna yönelik olarak tüm kaynakları etkin ve verimli kullanmaktır (Aydın ve Gürbüz, 2012, s. 11). Zamanı yönetmek isteyen birey, ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçları karşılayabilmek için gerekli olan hedefleri ve öncelikleri belirlemeli, planlama, programlama ve listeleme yoluyla öncelikleri ile sahip olduğu zamanı uyumlu hale getirmelidir (Akatay, 2003).

Bilim, sanat ve teknolojideki gelişmeler farklı alanlarda farklı değişimlere yol açmaktadır. Öğretmenler bu değişimlerden etkili olarak yararlanmak için değişimleri takip edebilmeli ve planlama, örgütleme, yönlendirme, koordine etme, denetleme gibi bazı fonksiyonları iyi programlamalıdır. Bu program gerek eğitim örgütlerinin işleri gerekse sosyal yaşamlarında zaman yönetimi açısından önemli bir konu haline gelmiştir. Gelişen teknoloji, karmaşıklaşan örgüt ve toplum yapısı, kişilere daha fazla ve farklı işler yüklediğinden, bu işlerin zamanında yapılması, işlere ilişkin yapılacak eylemlerin zamana göre planlanmasını zorunlu kılmaktadır (Demirtaş ve Özer, 2007).

Kişilerin meslek ve sosyal yaşamlarından daha verimli sonuçlar elde edebilmesi, boş zamanlarını nasıl değerlendirdiğinin önemini ve etkin kullanımının gereğini de ortaya koymaktadır. Zaman yönetiminin en doğru kullanımı kişinin hayatını kendisi için en doğru biçimde yönetmesi ve planlayabilmesinden geçmektedir (Hendry, 2004). Zamanı etkin yönetmek, sahip olunan her saati, her dakikayı belirli bir hedef ve amaç doğrultusunda planlayarak kullanmak anlamına gelmektedir (Uğur, 2000). Lakein'e göre ise zaman yönetimi; bireyin ihtiyaçlarının belirlenmesi, ihtiyaçlara ulaşmak için hedeflerin belirlenmesi, hedeflere ulaşmak için gereken görevlerin belirlenmesi ve öncelik sırasına konulması ve bu görevlerin planlanması, programlanması için kaynaklara ve zamana göre ayarlanmasını kapsamaktadır (Kocabaş ve Erdem, 2003).

Zaman yönetimi bir öz yönetimdir; yaşanan olayların kontrolünü sağlamaktır; bireyin kendisini yönlendirerek olayları yönetmesidir. Yaşanan olaylar ne kadarı bireyin kendi istediği gibi gerçekleşiyor? sorusuna verilecek cevap zamanı yönetme başarısını gösterir. Başarılı bir zaman yönetimi başarılı bir zaman planlaması ile mümkündür. Zaman planlamasının kesinlikle yazarak yapılması gerekmektedir. Zaman yönetimi yapılırken amaçları önceden netleştirmek gerekir.

Zaman yönetimi, zamanı etkili kullanma becerileri her alanda önemli olduğundan pek çok araştırmaya konu olmuştur. Bu çalışmaların da ortaya koyduğu gibi zaman yönetimi becerisi yaşamın her döneminde ve her alanında herkes için gereklidir.

İnsanlık tarihi olarak medeniyet seviyesi ilerledikçe, çalışma hayatı ve özel hayat arasındaki zamanı paylaşım giderek daha çekişmeli hale geldikçe insanoğlu zamanın kıymetini çok daha farketmektedir. Hem çalışma hayatının gereklerini yerine getirebilmek hem özel hayatında yaşamak istediklerini yapabilmek için daha fazla zaman gerek duymaktadır. Oysa zaman sahip olduğumuz en kıt kaynaktır. Zamanın telafisi, geri dönüşü yoktur ve hepsinden önemlisi sınırlıdır. Gün herkes için ve hep aynı süredir. İşte bu koşullar altında çağdaş insan çoğaltmak gücüne sahip olamadığı zamanı en verimli en etkin bir şekilde kullanarak, zamanı yöneterek bu kıt kaynağı kendi amaçlarına en başarılı şekilde varabilmek için kullanma yol, yöntem, araç-gereç ve taktiklerini araştırmaya-öğrenmeye zorludur. İnsanoğlu değiştirme-geliştirme-çoğaltma gücüne sahip olmadığı iki özellik, zihinsel yetenekleri ile zamanı yönetmeyi başardığı kadarıyla hayatını da yönetmiş olur.

Her yaştaki her statüdeki tüm bireyler için zaman yönetim becerileri önemlidir. Çünkü pek çok alandaki başarının zaman yönetimine bağlı olduğunu araştırmalar ortaya koymaktadır. Bu becerilerin

belirlenmesi başarıya giden yoldaki engellerin saptanması bakımından zaman yönetim beceri düzeylerinin ölçülmesine gerek vardır. Bu araştırmayla geliştirilen ölçeğin varolan yaklaşımlara farklı bir bakış açısı getirebileceği umulmaktadır.

1.2. Amaç

Çalışmanın amacı kişilerin, kendilerinin genel anlamda normal yaşantıdaki zaman yönetimi becerilerini nasıl algıladıklarını saptamaya yönelik tutum ölçek geliştirmektir.

2. YÖNTEM

Çalışma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Edirne-Tekirdağ-Kırklareli merkez ve ilçelerinde bulunan eğitim-öğretim kurumlarında çalışmakta olan öğretmenler ile okumakta olan her kademedeki random seçilmiş öğrenciler olmak üzere toplam 660 örneklem büyüklüğü ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan "Genel Zaman Yönetimi Becerileri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 4'lü derecelmeli 30 maddeden oluşmaktadır.

Ölçek geliştirme istatistikleri olarak altboyutları belirlemek için varimax rotated açılımlayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Her alt boyut için ayrı ayrı madde-toplam korelasyon katsayısı ve madde-hariç toplam korelasyon katsayısı hesaplanarak içtutarlık belirlenmiştir. Aynı şekilde maddelerin ayırt etme gücünü saptamak için üst çeyrek ve alt çeyrekler arası t-testi uygulanmıştır. Ölçek ve alt boyutlar için cronbach ve Rulon katsayıları hesaplanarak güvenilirlik belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel işlemler sonrasında ölçeğin geçerli, güvenilir ve kullanılabilir olduğu belirlenmiştir.

3. BULGULAR

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemede "rotated exploratory factor analysis" kullanılmıştır. Verilerin faktör analizi yapmaya uygunluğu KMO ve Bartlett testleri ile değerlendirilmiş ve istatistiksel gereklilikleri karşıladığı saptanmıştır. (Tablo 1)

Tablo 1. KMO ve Bartlett Testleri

Kaiser-Meyer-Olkin		0,883
Bartlett	Kaykare	5035,114
	sd	435
	p	0,000

Eigen değeri 1 ve daha yukarı olan bileşenlerin seçileceği şekilde yapılan analizde 7 faktör oluşmuştur. Açılımlayıcı (extraction) yöntem olarak temel bileşenler (principal component) analizi kullanılmıştır. 7 bileşen (faktör) toplam değişkenliğin %51,838'ini açıklamaktadır. (Tablo 2)

Tablo 2. Açılanan Toplam Değişkenlik

Bileşen	İlk Eigen değerleri			Kareler Toplamı			Döndürülmüş Kareler Toplamı		
	Toplam	Varyansın %	Birikimli %	Toplam	Varyansın %	Birikimli %	Toplam	Varyansın %	Birikimli %
1	6,976	23,252	23,252	6,976	23,252	23,252	4,728	15,760	15,760
2	1,830	6,099	29,351	1,830	6,099	29,351	2,450	8,166	23,926
3	1,751	5,835	35,186	1,751	5,835	35,186	2,140	7,135	31,061
4	1,428	4,760	39,946	1,428	4,760	39,946	1,883	6,276	37,336
5	1,328	4,427	44,374	1,328	4,427	44,374	1,682	5,606	42,942
6	1,142	3,805	48,179	1,142	3,805	48,179	1,532	5,105	48,047
7	1,098	3,658	51,838	1,098	3,658	51,838	1,137	3,790	51,838
8	,972	3,240	55,077						

"Varimax rotated" faktör analizi sonuçlarına göre faktörler ve hangi maddeleri içerdikleri belirlenmiştir. Maddeler en yüksek eigen değerini gösterdikleri faktöre yerleştirildiklerinde ölçeğin 6 faktörden oluştuğu belirlenmiştir (EK A Tablo 3).

Faktör analizi sonuçlarına göre belirlenen faktörler ve anlamları şöyledir; (Tablo 4)

Tablo 4. Faktörler	
F1	Planlama
F2	Zamanı değerlendirme
F3	Dakiklik
F4	Yazıya dökme
F5	Zamanı kontrol
F6	Kıymet bilme

"Boyutlar arası içtutarlık güvenilirliği saptamak için madde-toplam (item-total) korelasyon ve madde-hariç (item-remainder) toplam korelasyon katsayıları hesaplandı. Faktör toplamlarının ölçek toplamıyla ilişkilerini sorgulamak için hesaplanan Rulon=0.772, Cronbach α =0.668 olarak bulunmuştur. Bu analizlere göre tüm faktörlerin ölçeğin toplamı ile pozitif yönde ve içtutarlık gösterdiği görülmüştür (Tablo 5).

Tablo 5. Test Toplamı İçin Boyutlararası İchtutarlık Analizi

Faktör	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
F1	0,896	658	p<.01	0,685	658	p<.01
F2	0,743	658	p<.01	0,580	658	p<.01
F3	0,549	658	p<.01	0,368	658	p<.01
F4	0,611	658	p<.01	0,450	658	p<.01
F5	0,249	658	p<.05	0,076	658	*
F6	0,561	658	p<.01	0,450	658	p<.01
	Rulon			Cronbach		
	0,772			0,668		

Tüm faktörlerin her biri için ayrı ayrı içtutarlık güvenilirliği saptamak amacıyla madde-toplam korelasyon ve madde-hariç toplam korelasyon, Rulon, Cronbach α katsayıları hesaplandı. Bu analizlere göre tüm itemlerin faktör analiziyle belirlenmiş olan faktörleri ile içtutarlık gösterdiği görülmüştür. (Ek Tablo 6-11).

Genel zaman yönetimi becerilerine yüksek düzeyde sahip bireyler ile düşük düzeyde sahip bireyleri ayırt etme gücünü saptamak için üst çeyreklikteki bireyler ile alt çeyreklikteki bireyler arasında fark olup olmadığı t testi ile analiz edilmiştir. Faktör toplamlarının ölçek toplamına göre oluşturulan çeyreklikler arasındaki farkını sorgulamak için hesaplanan t testi sonuçlarına göre tüm faktörlerin ölçeğin toplamına göre yüksek ve düşük genel zaman yönetimi becerilerine sahip bireyleri ayırt etmeye hizmet ettiği görülmüştür. (Tablo 12)

Tablo 12. Faktörler İçin Ayırtetme Gücü t Testi Sonuçları

Faktör	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma		
	n	$\bar{X}$	ss	n	$\bar{X}$	ss	t	sd	p
F1	178	33,652	3,152	178	20,584	4,118	33,526	354	p<.01 0,000
F2	178	19,742	2,255	178	13,758	2,434	23,990	354	p<.01 0,000
F3	178	15,376	2,077	178	11,888	2,674	13,707	354	p<.01 0,000
F4	178	8,343	2,139	178	4,534	2,431	15,648	354	p<.01 0,000
F5	178	11,539	2,134	178	10,478	2,424	4,373	354	p<.01 0,000
F6	178	10,848	1,142	178	8,478	1,949	13,962	354	p<.01 0,000

Tüm faktörlerin her biri için ayrı ayrı olmak üzere, genel zaman yönetimi becerilerine yüksek düzeyde sahip bireyler ile düşük düzeyde sahip bireyleri ayırt etme gücünü saptamak için t testi kullanılmıştır. Maddelerin faktör toplamına göre oluşturulan çeyreklikler arasındaki farkını sorgulamak için hesaplanan t testi sonuçlarına göre tüm faktörlerde tüm maddelerin yüksek ve düşük düzeyde genel zaman yönetimi becerilerine sahip bireyleri ayırt etmeye hizmet ettiği görülmüştür. (Ek Tablo 13-18)

Yapılan tüm istatistiksel analizler sonucunda 6 faktör ve 30 maddeden oluşan ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğuna, kullanılabilirliğine karar verilmiştir. 11 madde (1, 5, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 23, 29) reverse (her zaman=1) diğer 19 madde düz değerlendirilmelidir (her zaman=4). Tüm faktörlerde yüksek puanlar olumlu yüksek genel zaman yönetimi becerilerine işaret etmektedir.

KAYNAKLAR

- AKATAY, A. (2003). Örgütlerde Zaman Yönetimi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (1), 282-300.
- AYDIN, A.H.; GÜRBÜZ, M. (2012). Zaman Kavramı Ve Yönetimi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 1-20.
- BAŞARAN, İ. E. (1991). *Örgütsel Davranış*, Gül Yayınevi, Ankara.
- DEMİRTAŞ, H.; ÖZER, N. (2007). Öğretmen Adaylarının Zaman Yönetimi Becerileri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki: *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2 (1), 34-47.
- GÜÇLÜ, N. (2001). Zaman Yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 25, 87-106.
- HENDRY, C. (2004). Making Most of Time. *Nurse Researcher*, 12 (2).
- KARSLI, M. D. (2006). Sınıfta Öğrenme Zamanının Yönetimi. *Teori ve Uygulamada Sınıf Yönetimi*. (Ed. M.Şişman ve S. Turan). Öğreti Pegem A Yayıncılık. Ankara, ss.101-115.
- KOCABAŞ, İ.; ERDEM, R. (2003). “Yönetici Adayı Öğretmenlerin Kişisel Zaman Yönetimi Davranışları”, *F.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 3(2), ss. 191 – 202.
- UĞUR, A. (2000). Çalışma Hayatında Zaman Yönetimi. *MPM Kalkınmada Anahtar Verimlilik Dergisi*. 12 (143), 18-22.

GENEL ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİ ÖLÇEĞİ (bazı örnek maddeler)

		Hiçbirzaman	Nadiren	Çoğuzaman	Her zaman
1)	Akşamları genelde verimsiz işlerle meşgul olup, geç yatarım.	☐	☐	☐	☐
2)	Amaçlarımı hedeflediğim zamanda bitirmiş olurum.	☐	☐	☐	☐
3)	Basit, ayrıntısız işler için hızlı karar veririm.	☐	☐	☐	☐
4)	Başarı, zamanı iyi değerlendirmeye bağlıdır.	☐	☐	☐	☐
5)	Ben zamana hükmetmem, zaman bana hükmeder.	☐	☐	☐	☐

Ekler

Table 3. Rotated Component Matrix^a

İtem	Faktör	Bileşenler						
		1	2	3	4	5	6	7
i1	2	,207	,635	,151	,104	,237	,005	-,077
i2	1	,530	,106	,179	,093	-,300	-,161	,186
i3	5	,143	,058	,092	,074	,328	-,066	,035
i4	6	,143	,104	,183	-,032	-,159	,376	-,071
i5	2	,294	,301	,218	-,065	-,126	-,443	,116
i6	1	,766	,008	,111	,095	,034	-,011	-,043
i7	1	,660	,196	,030	,174	,115	,021	-,112
i8	2	,372	,420	-,046	,081	-,221	,135	,261
i9	3	,159	-,024	,782	,091	,049	,058	-,067
i10	1	,454	,109	,071	-,007	,049	,311	-,086
i11	3	,050	,423	,494	-,059	,229	,079	-,219
i12	5	-,139	,016	,003	,045	,229	,088	,752
i13	1	,738	,154	-,030	,032	,132	,158	-,064
i14	5	,144	-,016	,027	-,074	,672	-,098	,107

i15	1	,633	,251	,028	,112	-,086	-,011	-,034
i16	4	,241	,354	-,116	,366	,287	,139	-,377
i17	1	,590	,305	-,052	-,018	,139	,220	-,185
i18	2	,168	,673	,020	,107	-,187	,161	-,014
i19	3	-,065	,089	,697	,058	-,034	-,079	,084
i20	4	,180	,122	,053	,866	-,076	-,016	,080
i21	4	,224	,050	,066	,829	-,031	,101	-,021
i22	5	,227	,119	,077	,120	,623	-,122	,111
i23	1	,568	,160	,212	,190	,301	,102	,241
i24	6	,375	,067	,120	,175	,108	,481	,028
i25	3	,264	,025	,649	-,024	-,127	,229	,093
i25	1	,536	,170	,266	,229	-,087	,231	,075
i25	1	,555	,229	,174	,209	-,006	,162	-,010
i25	2	,340	,573	-,016	,089	-,195	,231	,083
i25	2	,209	,522	,136	,002	,178	-,282	,057
i25	6	,193	,119	,036	,042	-,094	,604	,258
i25	2	,207	,635	,151	,104	,237	,005	-,077
i30	1	,530	,106	,179	,093	-,300	-,161	,186

Tablo 6. Faktör 1 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i2	0,507	658	p<.01	0,409	658	p<.01
i6	0,710	658	p<.01	0,628	658	p<.01
i7	0,702	656	p<.01	0,606	656	p<.01
i10	0,541	658	p<.01	0,415	658	p<.01
i13	0,743	657	p<.01	0,659	657	p<.01
i15	0,671	658	p<.01	0,577	658	p<.01
i17	0,664	658	p<.01	0,557	658	p<.01
i26	0,662	658	p<.01	0,573	658	p<.01
i27	0,681	658	p<.01	0,597	658	p<.01
i23	0,699	657	p<.01	0,576	657	p<.01
Rulon				cronbach		
	0,867			0,864		

Tablo 7. Faktör 2 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i8	0,563	657	p<.01	0,359	657	p<.01
i18	0,644	658	p<.01	0,459	658	p<.01
i28	0,654	657	p<.01	0,474	657	p<.01
i1	0,674	658	p<.01	0,451	658	p<.01
i5	0,543	656	p<.01	0,286	656	p<.01
i29	0,597	658	p<.01	0,356	658	p<.01
Rulon				Cronbach		
	0,635			0,666		

Tablo 8. Faktör 3 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i25	0,664	656	p<.01	0,437	656	p<.01
i9	0,751	657	p<.01	0,518	657	p<.01
i11	0,675	658	p<.01	0,323	658	p<.01
i19	0,668	654	p<.01	0,392	654	p<.01
Rulon				Cronbach		
	0,628			0,645		

Tablo 9. Faktör 4 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i16	0,643	657	p<.01	0,300	657	p<.01
i20	0,834	658	p<.01	0,587	658	p<.01
i21	0,848	657	p<.01	0,603	657	p<.01
Rulon			Cronbach			
0,694			0,677			

Tablo 10. Faktör 5 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i3	0,439	658	p<.01	0,046	658	*
i12	0,546	655	p<.01	0,067	655	*
i14	0,639	658	p<.01	0,230	658	p<.05
i22	0,618	658	p<.01	0,243	658	p<.05
Rulon			Cronbach			
0,362			0,288			

Tablo 11. Faktör 6 İçin Maddelerarası İçtutarlık Analizi

Madde	Madde-toplam korelasyon katsayısı			Madde- hariç toplam korelasyon katsayısı		
	rit	sd	p	rir	sd	p
i4	0,604	658	p<.01	0,192	658	*
i24	0,761	657	p<.01	0,263	657	p<.01
i30	0,666	657	p<.01	0,310	657	p<.01
Rulon			Cronbach			
0,407			0,421			

Tablo 13. Faktör 1 İçin Ayırttme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i2	178	3,270	0,547	178	2,416	0,778	11,938	354	p<.01	0,000
i6	178	3,556	0,509	178	2,112	0,802	20,223	354	p<.01	0,000
i7	178	3,191	0,670	177	1,571	0,781	20,912	353	p<.01	0,000
i10	178	3,197	0,698	178	2,006	0,954	13,410	354	p<.01	0,000
i13	178	3,298	0,598	178	1,629	0,772	22,735	354	p<.01	0,000
i15	178	3,298	0,588	178	1,949	0,878	16,970	354	p<.01	0,000
i17	178	3,084	0,728	178	1,584	0,874	17,546	354	p<.01	0,000
i26	178	3,528	0,533	178	2,236	0,774	18,285	354	p<.01	0,000
i27	178	3,287	0,554	178	1,978	0,736	18,899	354	p<.01	0,000
i23	178	4,416	0,686	178	2,433	0,968	22,248	354	p<.01	0,000

Tablo 14. Faktör 2 İçin Ayırttme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i8	178	3,348	0,631	178	2,180	0,767	15,651	354	p<.01	0,000
i18	178	3,096	0,598	178	1,820	0,737	17,866	354	p<.01	0,000
i28	178	3,354	0,566	178	2,073	0,759	17,994	354	p<.01	0,000
i1	178	3,551	0,902	178	1,927	0,664	19,283	354	p<.01	0,000
i5	178	3,736	0,859	176	2,460	0,854	13,970	352	p<.01	0,000
i29	178	3,483	0,916	178	2,067	0,785	15,612	354	p<.01	0,000

Tablo 15. Faktör 3 İçin Ayırtetme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i25	178	3,899	0,302	176	2,602	0,895	18,168	352	p<.01	0,000
i9	178	4,202	0,724	177	2,520	0,798	20,740	353	p<.01	0,000
i11	178	4,388	0,706	178	2,517	0,916	21,523	354	p<.01	0,000
i19	178	4,388	0,648	174	2,925	0,944	16,867	350	p<.01	0,000

Tablo 16. Faktör 4 İçin Ayırtetme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i16	178	2,281	0,927	178	0,579	0,653	19,982	354	p<.01	0,000
i20	178	3,573	0,627	178	1,376	0,991	24,925	354	p<.01	0,000
i21	178	3,680	0,491	177	1,249	0,945	30,307	353	p<.01	0,000

Tablo 17. Faktör 5 İçin Ayırtetme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i3	178	3,528	0,818	178	2,562	0,780	11,372	354	p<.01	0,000
i12	178	3,787	0,914	175	2,503	0,982	12,672	351	p<.01	0,000
i14	178	3,017	0,911	178	1,506	0,738	17,144	354	p<.01	0,000
i22	178	3,348	0,832	178	2,011	0,795	15,459	354	p<.01	0,000

Tablo 18. Faktör 6 İçin Ayırtetme Gücü t Testi Sonuçları

Madde	Üst Çeyreklik			Alt Çeyreklik			Karşılaştırma			
	n	$\bar{x}$	ss	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p	
i4	178	3,949	0,220	178	2,860	1,029	13,778	354	p<.01	0,000
i24	178	3,674	0,470	177	1,791	1,026	22,149	353	p<.01	0,000
i30	178	3,944	0,231	177	2,853	0,918	15,296	353	p<.01	0,000